

**TURUN KAUPUNKISEUDUN KUNTAYHTYMÄ
TOIMINTASUUNNITELMA 2024
TALOUSARVIO 2024
TALOUSSUUNNITELMA 2025–2027**

**Seutujohtajan esitys syyskuussa 2023.
Toiminnalliset tavoitteet päivitetään seutustrategian valmistuttua.**

Sisältö

YLEISPERUSTELUT	3
Kuntayhtymän perustehtävä	3
Seutustrategia 2024–2026	3
SEUTUYHTEISTYÖN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	3
Väestön kehitys Turun kaupunkiseudulla.....	3
Talouden ja työllisyyden kehitys 2024	4
Toimintaympäristön muut muutostekijät	4
KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET	4
TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA	5
Talousarvion osat	5
Talousarvion tehtäväkokonaisuudet ja sitovuus.....	5
Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta	5
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	5
TULOSLASKELMAOSA.....	6
INVESTOINTIOSA.....	6
RAHOITUSOSA.....	6
TALOUSSUUNNITELMA 2024–2026	7

YLEISPERUSTELUT

Kuntayhtymän perustehtävä

Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä on vuonna 2022 perustettu jäsenkuntiensa yhteistyötä edistävä organisaatio. Kuntayhtymän jäseniä ovat Turku, Kaarina, Lieto, Naantali, Raisio ja Rusko.

Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän perussopimuksen (2.3.2022) mukaan Seutuhallitus hyväksyy talousarvion ja sen yhteydessä taloussuunnitelman (2:4§). Varainhoitovuoden yhteisten menojen suoritusta varten jäsenkunnilta peritään ennakkoja. Ennakkojen perusteena on varainhoitovuoden hyväksyttyyn talousarvioon sisältyvä yhteismenojen määrä. Maksuosuuksien ennakot maksuunpannaan neljännesvuosittain, jolloin maksuosuutena on neljäsosa (1/4) kuntakohtaisesta vuosiarviosta. Seutuhallitus voi varainhoitovuoden aikana kuntayhtymän maksuvalmiuden salliessa tai siirtää ennakkojen maksuunpanon ajankohtaa myöhemmäksi tai jättää ennakot maksuunpanematta (3:16§). Perussopimuksen esityksen perusteluosiossa on linjattu, että vuosimaksu on tasolla 1,5–2,6 €/ asukas.

Perussopimuksen ja kuntayhtymän hallintosäännön mukaan seuraavan kalenterivuoden alustava talousarvio ja -suunnitelma on toimitettava jäsenkunnille 15.8. mennessä. Seutuhallitus hyväksyy kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvion kuluvan vuoden loppuun mennessä ja hyväksytty talousarvio ja -suunnitelma on toimitettava jäsenkunnille 15.1. mennessä.

Seudullisen kuntayhtymän toiminnan ensisijaisena tarkoituksena on toimia yhteisen tiedonjaon, kehittämisen ja valmistelun alustana. Kuntayhtymän toiminnan painopisteet määritellään seutustrategiassa.

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymän tehtäviä ovat

- kuntayhteistyön yleinen kehittäminen
- kuntien välisen yhteistoiminnan kehittäminen
- yhteisten suunnittelu- ja kehittämishankkeiden edistäminen
- jäsenkuntien yhteinen edunvalvonta
- aluepolitiikan toteuttaminen osaltaan
- muut yhteisesti sovitut seutuyhteistyöhön liittyvät tehtävät

Seutustrategia 2024–2026

Kuntayhtymä aloitti toimintansa elokuussa 2022. Vuonna 2023 aikana on valmisteltu uuden seutuyhteistyön ensimmäinen seutustrategia.

[Seutustrategiaa koskeva osuus täydennetään.]

SEUTUYHTEISTYÖN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Väestön kehitys Turun kaupunkiseudulla

Varsinais-Suomen asukasluku oli huhtikuun 2023 lopussa 486 379, mikä on 2 842 asukasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Maakunnan väestönkasvu on vahvasti Turun seudun varassa. Heinäkuun 2023 ennakkotietojen mukaan Turun kaupunkiseudun (Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän jäsenkunnat) asukasluku oli kasvanut 4 388 asukkaalla edelliseen vuoteen nähden. Kuntakohtaiset vuosimuutokset olivat:

Turku	+3 401
Kaarina	+416
Naantali	+291
Raisio	+204
Lieto	+73
Rusko	+3

Digi- ja väestötietoviraston laskennan mukaan Turku ylitti 200 000 asukkaan rajan elokuussa 2023. Raisio ylitti 25 000 asukkaan rajan helmikuussa 2023 ja Naantalin kasvu lähestyy 20 000 asukkaan rajaa.

Turun kaupunkiseudun luonnollinen väestönmuutos on edelleen laskusuunnassa ja kaupunkiseudun asukasluvun kasvu on seurausta maan sisäisestä muutosta ja maahanmuutosta.

Talouden ja työllisyyden kehitys 2024

Suomen pankin 15.9.2023 julkaiseman talousennusteen mukaan Suomi on taantumassa. Hinta- ja korkotason nousu sekä heikentynyt vientikysyntä painavat taloutta, ja taantumasta toipuminen on hidasta. Työllisyyden jo pidempään jatkunut hyvä kehitys pysähtyy. Kotimainen inflaatio on taittumassa nopeasti. Talouden elpyminen kestää kuitenkin aiemmin arvioitua pidempään. Kansainvälisen talouden kehitykseen liittyvät riskit ovat kasvaneet, ja odotettua heikompi kehitys heijastuisi kotimaiseen tuotantoon. Myös asuinrakentamisen alhosta voi aiheutua pidempiaikaisia ongelmia. Suomen pankin arvion mukaan Toipuminen taantumasta lähtee käyntiin jähmeästi vuonna 2024. Bruttokansantuotteen kasvu on vuonna 2024 vain 0,2 %. Vuonna 2025 talouskasvu vauhdittuu, mutta vain 1,4 prosenttiin.

Työllisyystilanteen ja kuluttajien ostovoiman osalta Suomen pankki arvioi, että pitkään vahvistunut työllisyys notkahtaa taantumassa ja laskee vuonna 2024. Vuonna 2025 talouskasvun voimistuessa työllisten määräkin kääntyy kasvuun ja työllisyysaste palautuu lähelle vuoden 2022 tasoa. Kotitalouksien ostovoimaa rasittaa kohonnut hintataso, mutta ansiotason nousu ja inflaation hidastuminen parantavat kotitalouksien kulutusmahdollisuuksia. Inflaatio hidastuu yhteen prosenttiin vuonna 2024, mutta palveluiden hintojen nousu jatkuu vielä aiempaa nopeampana.

Yleinen matalasuhdanne on vaikuttanut vuoden 2023 aikana Turun kaupunkiseudunkin taloustilanteeseen, mutta vielä heinäkuussa työllisyystilanne oli parantunut hieman edellisestä vuodesta. Muualla maakunnassa työllisyystilanne on heikentynyt.

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaiseman Työvoimatiekartan mukaan selkeästä työvoimapulasta kärsiviä toimialoja Varsinais-Suomessa ovat sosiaali- ja terveysala, puhtaanapito- ja kiinteistöhoitoala, talous- ja rahoitusala sekä opetusala.

Toimintaympäristön muut muutostekijät

Työllisyyspalvelu-uudistuksen valmistelu jatkuu koko maassa. Työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kuntien perustamille työllisyysalueille 1.1.2025. Uudistuksen toimeenpanon valmistelu jatkuu läpi vuoden 2024.

Uusi eduskunta- ja hallituskausi on käynnistynyt vuoden 2023 aikana ja valtion vuoden 2024 talousarvio on Petteri Orpon hallituksen ensimmäinen.

KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän tavoitteena on seutuyhteistyön edistäminen ja kaupunkiseudun elinvoiman, pitovoiman ja vetovoiman vahvistaminen.

Vuosi 2024 on Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän seutustrategian 2024–2026 ensimmäinen vuosi.

[Tähän täydennetään seutustrategian visio ja päätavoitteet.]

Vuonna 2023 seutuhallitus on päättänyt käynnistää toisen asteen opiskelupaikkavalintoja koskevan selvityksen ja liikuntapaikkaverkon seudullisen kartoituksen. Toisen asteen koulutusta ja liikuntapalveluja koskevaa kuntayhteistyön kehittämistä jatketaan vuonna 2024 seutustrategian linjojen mukaisesti.

Vuonna 2023 on käynnistetty Suomen Nato-jäsenyyden vaikutusten seudullinen arviointi. Suomen Nato-jäsenyyden toimeenpano voi tarjota kaupunkiseuduille ja alueille mahdollisuuksia, joilla on aluetaloudellisia vaikutuksia. Aiheeseen liittyvää selvitys- ja edunvalvontatyötä jatketaan vuoden 2024 aikana.

Turun kaupunkiseudun ensimmäiset yhteiset edunvalvontatavoitteet päätettiin huhtikuussa 2023. Seutu-strategian hyväksymisen jälkeen kaupunkiseudun edunvalvontatavoitteet päivitetään.

Kesäkuussa 2023 järjestettiin kaupunkiseudun päättäjille, virkamiehille ja keskeisille sidosryhmille suunnattu Seutufoorumi, johon osallistui 140 kaupunkiseudun toimijaa. Tapahtuma järjestetään jatkossa vuosittain ja vuoden 2024 tavoitteena on kasvattaa tapahtuman tunnettuutta ja osallistujamäärää edellisestä vuodesta.

Seutuhallitus kokoontuu vuonna 2024 noin kerran kuussa. Kaupunkiseudun kuntajohtajakokous pitää oman valmistelevan kokouksensa ennen seutuhallituksen kokouksia. Seutujohtaja ja seutusihteeri vastaavat kokousasioiden valmistelusta seutuhallitukselle ja kuntajohtajakokoukselle.

TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Talousarvion osat

Kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta säädetään kuntalaissa. Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän talousarviossa ovat yleisperustelut, toiminnalliset tavoitteet, käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, kuinka kuntayhtymän tilikauden tulorahoitus riittää käyttömenoihin, rahoitusmenoihin ja omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosa sisältää kuntayhtymän investointisuunnitelmat talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosille.

Rahoitusosassa esitetään kuntayhtymän käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama kassavirta, eli varsinaisen toiminnan kassavirta. Rahoitusosaan merkitään myös antolainauksen, lainakannan ja oman pääoman muutokset sekä arvioidaan talousarvion vaikutusta maksuvalmiuteen.

Talousarvion tehtäväkokonaisuudet ja sitovuus

Turun kuntayhtymällä on yksi tehtäväkokonaisuus. Nettobudjetoidun talousarvion toimintakate on kuntiin nähden sitova.

Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta

Talousarvion toteutumista seurataan kuntayhtymän tasolla toteutettavalla raportoinnilla. Raportoinnilla seurataan sekä taloudellisen tuloksen että toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Taloudellisen tuloksen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan seutuhallitukselle ja jäsenkunnille neljännesvuosittain. Koko vuoden raportointi tapahtuu tilinpäätöksessä.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarviovuosi 2024 on kuntayhtymän 2. toimintavuosi. Vuonna 2024 kuntayhtymällä on kaksi omaa työntekijää: seutujohtaja ja seutusihteeri. Kuntayhtymän henkilöstömenot muodostuvat seutujohtajan ja seutusihteerin palkka- ja henkilösivukuluista. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen varaudutaan vuosittain. Talousarvion sisältää myös seutuhallituksen ja tarkastuslautakunnan kokouspalkkiot ja ansiomene-tysskorvaukset.

Palvelujen ostot muodostuvat ICT-palveluista, posti- ja telepalveluista, kirjanpidon, maksuliikenteen ja palkanlaskennan palveluista, sekä painatuksiin, ilmoituksiin ja viestintään liittyvistä palveluista. Palvelujen ostoissa ovat mukana myös seutuyksikön henkilöstön matkustukseen ja koulutukseen liittyvät kulut sekä erilaisten tapahtumien, mm. seutufoorumien, järjestämiseen liittyvät kulut. Palvelujen ostoihin on budjetoitu 100 000 euron sitomaton hankeraha, jolle seutujohtaja hyväksyy käyttösuunnitelman. Rahalla hankintaan lisäosaamista seutustrategiassa asetettujen tavoitteiden toimeenpanoon.

Aine-, tarvike-, tavara-, ja muut menot muodostuvat kuntayhtymän toiminnassaan tarvitsemista käyttökulutustavaroista.

[Tähän täydennetään tieto kuntayhtymän toimitilasta]

Kuntayhtymän toimintatuotot muodostuvat jäsenkuntien asukasmäärän suhteessa laskutettavista maksuosuuksista. Vuoden 2024 talousarvio on laadittu seutuhallituksen päätöksen mukaisesti siten, että laskutus on 1,5 €/asukas.

Kuntayhtymän vuoden 2024 talousarvion tulot ja menot ovat pienemmät kuin vuoden 2023 talousarviossa. Vuosi 2023 oli kuntayhtymän ensimmäinen täysi toimintavuosi ja vuoden 2023 talousarvio perustui puhtaasti alustavaan arvioon kuntayhtymän toiminnan kustannuksista. Vuoden 2024 talousarvion valmistelussa on voitu hyödyntää vuoden 2023 talousseurantaa ja vuoden 2023 tilinpäätösennustetta. Vuoden 2024 talousarvio vastaa vuoden 2023 talousarviota tarkemmin kuntayhtymän toiminnan todellisia kustannuksia.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma TA 2024

	TAE 2024	TAE 2023	muutos €	muutos %
Myyntitulot/kunnat	462 576	603 386	-140 810	-23
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00	-	-
Tulot yht.	462 576	603 385	-140 810	-23
Palkat ja palkkiot	167 000	199 500	-32 500	-16
Sivukulut	37 000	55 860	-18 860	-34
Henkilöstökulut yht.	204 000	255 360	-51 360	-20
Palvelujen ostot	223 576	328 026	-104 450	-32
Vuokrat	20 000	5000	+15 000	+300
Tarvikkeet ja kalusto	15 000	15 000	-	-
Menot yht.	462 576	603 386	-142 854	-23
Toimintakate	0	0		

INVESTOINTIOSA

Kuntayhtymällä ei ole investointeja vuosina 2024–2027.

RAHOITUSOSA

Seutuyksikön tulorahoitus kertyy jäsenkuntien maksuosuuksista. Tulorahoituksella katetaan kaikki käyttömenot. Seutuyksikön vuosikate on nolla.

Jäsenkuntien maksuosuudet:

Vuosimaksu vuonna 2024 on 1,5 €/asukas

Jäsenkunta	asukasluku 31.8.2023 (Tilastokeskus)	maksuosuus 2024 (euroa)
Turku	199 954	299 931,00
Kaarina	36 258	54 387,00
Lieto	20 499	30 748,50
Naantali	19 955	29 932,50
Raisio	25 276	37 914,00
Rusko	6 442	9 663,00
Yhteensä	308 384	462 576

TALOUSSUUNNITELMA 2024–2026

Kuntayhtymällä ei ole tällä hetkellä tiedossa taloussuunnitelmakaudella investointeja, varauksia, lainoja eikä rahastoja. Mahdollinen ulkopuolinen hankerahoitus huomioidaan vuosisuunnittelussa ja tarvittaessa muutostalousarvioissa. Henkilöstökulujen laskentaperusteena on käytetty koko suunnitelmakauden ajan kahta henkilötyövuotta (2 htv). Mikäli kuntayhtymän tehtäviin päätetään muutoksia suunnitelmakauden aikana, on henkilötyövuositähtäminen uudelleen arvioitava.

	TASU 2025	TASU 2026	TASU 2027
Myyntitulot	468 253	478 800	491 400
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00	0,00
Tulot yht.	468 253	478 800	491 400
Palkat ja palkkiot	172 800	178 900	185 000
Sivukulut	38 000	39 400	40 700
Henk.kulut yht.	210 800	218 300	225 700
Palvelujen ostot	227 153	231 696	236 330
Vuokrat	20 300	20 700	21 100
Tarvikkeet ja kalusto	10 000	10 200	10 400
Menot yht.	468 253	480 896	493 530
Toimintakate	0	0	0
Vuosikate	0	0	0

Taloussuunnitelmalla ei ole vaikutusta kuntayhtymän maksuvalmiuteen.